

PARADOXUL PUTERII

CUM CÂȘTIGI ȘI CUM PIERZI INFLUENȚĂ

Traducere din engleză de
RUXANDRA COMȘA

Cuprins

<i>Introducere</i>	7
<i>Principiile puterii</i>	23
CAPITOLUL 1	
Puterea înseamnă să faci o schimbare în lume.....	27
CAPITOLUL 2	
Puterea este dată, nu preluată.....	49
CAPITOLUL 3	
Puterea durabilă provine din concentrarea atenției asupra celorlalți.....	78
CAPITOLUL 4	
Abuzurile de putere	108
CAPITOLUL 5	
Prețul neputinței.....	148
EPILOG	
Cele cinci căi spre putere	171
<i>Mulțumiri</i>	177
<i>Note</i>	179
<i>Indice</i>	203
<i>Lista ilustrațiilor</i>	213

PRINCIPIILE PUTERII

Principiul nr. 1

Puterea înseamnă modificarea stării celorlalți.

Principiul nr. 2

Puterea este parte integrantă din orice relație și din orice interacțiune.

Principiul nr. 3

Puterea se regăsește în acțiunile de zi cu zi.

Principiul nr. 4

Puterea provine din acordarea de putere altor membri ai rețelelor sociale.

Principiul nr. 5

Grupurile acordă putere celor care urmăresc binele comun.

Principiul nr. 6

Grupurile construiesc reputația care determină capacitatea de a influența.

Principiul nr. 7

Grupurile îi recompensează prin statut și stimă pe cei care urmăresc binele comun.

Principiul nr. 8
Respect pentru oameni și cărți

Grupurile îi pedepsesc prin bârfă pe cei care subminează binele comun.

Principiul nr. 9

Puterea durabilă provine din empatie.

Principiul nr. 10

Puterea durabilă provine din generozitate.

Principiul nr. 11

Puterea durabilă provine din exprimarea recunoștinței.

Principiul nr. 12

Puterea durabilă provine din a spune povești care unesc oamenii.

Principiul nr. 13

Puterea conduce la empatie scăzută și la sentimente morale diminuate.

Principiul nr. 14

Puterea conduce la impulsivitate și egoism.

Principiul nr. 15

Puterea conduce la lipsă de politețe și de respect.

Principiul nr. 16

Puterea conduce la istorisiri despre personaje excepționale.

Principiul nr. 17

Neputința este caracterizată de confruntarea cu un mediu în care este prezentă o amenințare continuă.

Principiul nr. 18

Experiența neputinței este definită de stres.

Principiul nr. 19

Neputința subminează capacitatea unei persoane de a-și aduce contribuția pe plan social.

Principiul nr. 20

Neputința conduce la o sănătate precară.

CAPITOLUL 1

Puterea înseamnă să faci o schimbare în lume

Cu 20 de ani în urmă, când mi-am început studiul legat de putere, aceasta era adesea echivalată cu coerciția, forța și dominația. Înălțarea și decăderea națiunilor a fost explicată prin termeni ca inovație militară, cucerire și autodepășire, precum și prin efectele acțiunilor militare asupra puterii economice a unei țări.¹ Relațiile de clasă au fost descrise sub formă de opresor și oprimat și în funcție de modul în care dominația economică determină conținutul conștiinței. Relațiile de gen erau percepute prin prisma subjugării.

Această imagine a puterii ca guvernare prin forță este cel mai bine exprimată în *Principele*² lui Niccolò Machiavelli, un tratat citit anual de sute de mii de studenți înscriși la cursuri de istorie, și predat în școli de administrație³, de afaceri și de politici publice din întreaga lume. Operele lui Machiavelli sunt scrise într-o perioadă caracterizată de violențe extreme.⁴ Crima era de aproximativ o sută de ori mai uzuală decât astăzi. Violul era admis. Tortura era un spectacol public adesea însoțit de cântece și poezii. Abuzurile de putere puteau scăpa nepedepsite: cei care știau să citească erau puțini, nu exista jurnalism pentru a-i trage la răspundere pe cei puternici pentru faptele lor, nu exista nici vreo autoritate polițienească organizată care să

instituționalizeze forța marțială, iar noțiunea de drepturi individuale universale era extrem de limitată.

Principele ne oferă o filozofie a puterii adecvată pentru aceste vremuri violente, tratând puterea în forma sa cea mai pură ca „forță și fraudă”.⁵ Câștigăm și păstrăm o asemenea putere angajându-ne în acțiuni coercitive și imprevizibile care sunt disproporționate, feroce și violente. Ne agățăm de o asemenea putere părând virtuoși, chiar dacă în realitate intențiile noastre sunt mult mai puțin onorabile. Acest tip de putere reduce la tăcere (sau ucide) rivali și critici, inspire supunere și amuțește masele. Prin forță și fraudă coercitive, dominăm.

Dar putem găsi ușor exemple care să combată această concepție referitoare la putere. Multe dintre cele mai semnificative schimbări din istoria noastră – adoptarea sufragiului femeilor, a legislației drepturilor civile, mișcarea pentru libertatea de exprimare și rolul acesteia în protestele împotriva Războiului din Vietnam, răsturnarea apartheidului, înmulțirea drepturilor homosexualilor – au fost produse de oameni cărora le lipsea puterea economică, politică și militară; ei au schimbat lumea fără ajutorul puterii coercitive.⁶

Un studiu recent a examinat 323 de mișcări opoziționiste din 1900 până în 2006, în locuri precum Timorul de Est și țări din fostul bloc sovietic.⁷ Unele dintre aceste mișcări au apelat la măsuri de forță coercitivă – bombe, asasinat, decapitări, tortură și uciderea civililor. Altele s-au bazat pe tactici nonviolente – marșuri, ronduri de noapte, petiții și boicoturi. Cele din urmă au condus într-o mai mare măsură (53% vs 26%) la creșterea puterii politice,